

WONDER-VONDT

Van de eeuwige bewegingh/die den
Alckmaersche Philosoph Cornelis Drebbel / door een
ewigh bewegende gheest/ in een Cloot besloten/ te weghe ghe-
brocht heeft / welkers toepgeningh (in't vereeren des
selvigen aen den grootmachtigen Coningh Ja-
cob van groot Brittanen) alhier naeck-
telijck verfoont wordt.

Hier is oock noch de getuyghnis / die Cicero /
Claudianus/ en Lactantius / gheven van de eeuwige bewegingh / die
Archimedes gevonden soude hebben. Oock upt Bartas van
Ferdinand/ biz oock mede een eeuwige bewegingh
aen den Turckischen Keyser / tot Dy-
sants ghesonden heeft.

Ooc mede by geboeght een Boeck Dymander/ beschre-
ven van Mercurius driemaal de grootste/ die oock een Philo-
sooph en Priester/ en Coningh soude in Egypten
gheweest hebben/ in de tijdt van Moses.

Matheus 10.

Daer en is niet verborgen/ dat niet gheopenbaert en sal worden / noch
niet soo heimelick dat niet gheweten sal worden.

Ghedrukt tot Alckmaer, by Jacob de Meester,

**Door Gerrit Pietersz. Boeckvercooper / woonende
op den Hoek van de Meent / by de Waegh/ tot
Alckmaer/ Anno 1607.**

Compiled by Francis FRANCK	Wondervondt
Place	Alckmaer
Year / Jaar	1607
Language / Taal	Nederlands
Printed by / Drukker	<u>Jacob de meester</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	<u>Hermes Trismegistus</u>
Editor / Uitgever	Gerrit Pietersz.
Language / Taal	Nederlands
Title / Titel	Wonder-vondt van de eeuwighe bewegingh, die Corn. Drebbel door een eeuwich bewegende gheest, in een cloot besloten, te weghe ghebrocht heeft ... ooc mede by gevoeght een boeck Pymander beschreven van Mercurius driemaal de grootste
Netherlands	<u>Leiden, University Library, Bibliotheca Thysiana THYSIA 2168;</u>
Nederland	<u>Alkmaar, Regionaal Archief: 1 F 11 z</u>
Italy / Italie	
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	
Extra refer.	

156.
Ein kurzer Tractat von
der Natur
Der Elementen

Vnd wie sie den Windt/ Regen/
Blitz vnd Donner verursachen/ vnd
vvar zu sie nutzen.

Durch

Cornelium Drebbel in Niedera
landisch geschrieben/ vnd allen der Natur-
liebhaberen zu nutz ins Hochteutsch
getreulich vber gesetzt.

Gedruckt' zu Leyden in Hollandt/
Ben Henrichen von Haestens
im Jahr Christ 1608.

Compiled by Francis FRANCK	Ein kurzer Tractat
Place	Leyden
Year / Jaar	1608
Language / Taal	Duits
Printed by / Drukker	<u>Henrichen von Haestens</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Duits
Title / Titel	Ein kurzer Tractat von der Natur der Elementen Und wie sie den Windt / Regen / Blitz und Donner verursachen und war sie nutzen durch Cornelium Drebbel in Niederlandisch geschrieben / unnd allen der Naturliebhaber zu nutz ins Hochdeutsch getreulich uber gesetzt
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	UBOFI Biblioteca del Dipartimento di filosofia dell'Universita' degli studi di <u>Bologna - Bologna</u>
Google	<u>books.google.com/</u> (from München)
Openlibrary	<u>openlibrary.org/kurzer-Tractat-von-der-Natur-der-Elementen</u>
Germany / Duitsland	<u>Bayerische Staatsbibliothek München : Phys.sp. 186</u>
US / Washington	xxx
UK	<u>1033.c.34. Request British Libr</u>
Sweden	-
Denmark	<u>Opstilling: KB 132-191 Nørre Allé, Fjernmagasin, KB Læsesal</u>
France	
Worldcat	<u>257483237 + 84753050 + 46244199 + 84756499 + 258211177 + 166008642 + 53550675 + 53555075 + 9274764</u>
Extra refer.	<u>Bevond zich ook in de bibliotheek van Christiaan Huygens.</u>

EEN KORT TRACTAET
VAN DE
NATVERE DER ELEMEN-
TEN, ENDE HOE SY VER-
OORSAECKEN, DEN VVINT,
REGEN, BLIXEM, DONDER,
ende waeromme dienstich zijn.
Gedacht door CORNELIS DREBBEL.

TOT HAERLEM, Ghedruckt
By Vincent Castelvyn, aen't Marckt-velt, in
de Boeck-druckery. ANNO 1621.

Compiled by Francis FRANCK	Een kort tractaet
Place	Haarlem
Year / Jaar	1621
Language / Taal	Nederlands
Printed by / Drukker	<u>Vincent Castelyn</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Nederlands
Title / Titel	<u>Een kort tractaet van de natuere der elementen ende hoe sy veroorsaecken, den wint, reghen, blixem, donder, ende waeromme dienstich zijn</u>
Netherlands	<u>Amsterdam, UB: 719 F 20:1</u>
Nederland	<u>Algemene Catalogus KB 68843561</u>
Italy / Italie	<u>UBOFI Biblioteca del Dipartimento di filosofia dell'Universita' degli studi di Bologna - Bologna</u>
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	<u>xxx</u>
UK	<u>1136.c.3.(1.) Request British Libr</u>
Sweden	-
Denmark	
France	
Worldcat	<u>79266116 + 68843561 + 258211170 + 9274844</u>
Extra refer.	<u>Bevond zich ook in de bibliotheek van Christiaan Huygens.</u>

CORNELII DREBBELII

CHEMICI ET MECHANICI

summi, &

DE

QUINTA

ESSENTIA

Tractatus,

Editus curâ

JOACHIMI MORSI

Accedit

Ejusdem Epistola ad sapientissimum

Britanniæ Monarcham

JACOBUM,

DE PERPETUI MO-

bilis inventione.

Anno Christi.

M DC XXI.

Compiled by Francis FRANCK	De quinta essentia
Place	Hamburg
Year / Jaar	1621
Language / Taal	Latijn
Printed by / Drukker	
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	<u>Joachim Morsius</u>
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Latijn
Title / Titel	Cornelii Drebbelii De quinta essentia, acc. ejusd. epistola ad Britanniaē monarcham Jacobum, tractatus, editus curâ Joachimi Morsi
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	<u>UBOFI Biblioteca del Dipartimento di filosofia dell'Universita' degli studi di Bologna - Bologna – BO Cornelii Drebbelii De quinta essentia tractatus</u>
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	www.bookmaps.de/
US / Washington	<u>Cornelii Drebbelii De quinta essentia tractatus</u>
UK	1033.d.16.(8.) Request British Libr
Sweden	
Denmark	<u>Opstilling: KB 134,129 Nørre Allé, Fjernmagasin, KB Læsesal</u>
France	
Worldcat	186669474 + 181689244 + 248488516 + 9273233
Extra refer.	cfr p.2: "welche Joachim Morsius 1621 lateinisch herausgab"

L. 12. 14

CORNELI DREBBELI,
CHEMICI & MECHANICI SUMMI,
TRACTATUS DUO:

PRIOR

DE NATURA
ELEMENTORUM,

Quomodo venti, pluviae, fulgura, ton-
itrui, ex iis producantur, & quibus ser-
viant usibus.

POSTERIOR

DE QUINTA ES-
SENTIA,

Ejus viribus, usu, & quomodo ea ex mine-
ralibus, metallis, vegetabilibus & animalia-
bus extrahenda.

Editi cura

JOACHIMI MORSI.

Accedit

*Ejusdem Epistola ad sapientissimum Britanniae
Monarcham Jacobum,*

DE PERPETVI MOBILIS
inventione.

HAMBURGI,

Impensis HENRICI CARSTENS,

M. DC. XXI.

Compiled by Francis FRANCK	Tractatus duo
Place	Hamburg
Year / Jaar	1621
Language / Taal	Latijn
Printed by / Drukker	Carstens
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	<u>Joachim Morsius</u>
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Latijn
Title / Titel	Tractatus duo, de Natura Element: et de Vta Essentia aura Joach: Morsi, acc: eiusd Epist: de perpetui mobilis inventione, Corn: Drebbelii (prior De natura elementorum ... ; posterior De quinta essentia)
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	www.bookmaps.de/
US / Washington	
UK	1033.d.16.(7.) Request British Libr
Sweden	Startsida > Söka > KB:s kataloger > Regina
Denmark	Opstilling: KB 132-191 Nørre Allé, Fjernmagasin, KB Læsesal Denemarken
France	
Worldcat	311507133 + 27408516 + 53721981 + 71822907 + 24895891
Extra refer.	Dieselbe wurde mit seiner Abhandlung Von den Elementen zusammen lateinisch herausgegeben zu Hamburg, 1621, 8.

Ann. 1050

CORNELII

DREBELII

BELGÆ

TRACTATUS DVO.

I. DE NATURA
ELEMENTORVM.

II. DE QVINTA
ESSENTIA.

Accedit his de MOBILIS PERPETVE
inventione Epistola lectu
dignissima.

E Belgico idiomate in Latinum vertit
D. PETRVS LAVREMBERGIVS
Professor in Athenæo Hamburgensi.

GENEVÆ.

Typis & sumpt. IOAN. DE TOVRNES.

M. DC. XXVIII.

Compiled by Francis FRANCK	Tractatus duo
Place	<u>Geneva</u>
Year / Jaar	1628
Language / Taal	Latijn
Printed by / Drukker	Typis & sumpt. Ioan. de Tovrnes
Auteur	Cornelii Drebellii Belgae
Co-author / Co-auteur	<u>Lauremberg, Peter</u>
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Latijn
Title / Titel	(Tractatus duo, de Natura Element: et de Vta Essentia aura Joach: Morsi, acc: eiusd Epist: de perpetui mobilis inventione, Corn: Drebellii, E. Belgico in Lat: vertit Pet: Laurembergius) Tractatus Duo: I. De Natura Elementorum. II. De Quinta Essentia
Netherlands	
Nederland	<u>Roma - RM/ BVECR</u>
Italy / Italie	<u>Vicenza - VI /MABE</u>
Google	<u>Samano - MC / UMCBS</u>
Openlibrary	<u>München Bibl.Sud. 803</u>
Germany / Duitsland	<u>www.bookmaps.de/</u>
US / Washington	<u>deila.dickinson.edu /u?/ norris.663</u>
UK	<u>1406.a.6. Request British Libr</u>
Sweden	<u>Startsida > Söka > KB:s kataloger > Regina</u>
Denmark	<u>Opstilling: KB 132-191 Nørre Allé, Fjernmagasin, KB Læsesal</u>
France	
Worldcat	<u>165220347 + 234185707 + 253397721 + 181689245 + 9802670 + 186669485 + 312098153</u>
Extra refer.	Falconet M. Catalogue de sa Bibliothèque By Camille Falconet Published 1763 / cfr p2. Ein neuer Abdruck erschien zu Genf, 1628,12

Ein kurzer Tractat von
der Natur

**Der Elementen/
vnd wie sie den Wind/Re-
gen/Blitz vnd Donner
verursachen / zc.**

Durch

**Cornelium Drebbel in Nider Teutsch ge-
schrieben / vnd allen der Natur Liebhabern zu
Nutz ins Hoch Teutsch getrew-
lich ubergesetzt /**

Durch

**Johann Ernst Burggraffen / Docto-
rem Medicum in der Nidern Graff-
schafft Saarenhlobogen / zu Lan-
gen Schwalbach.**

Gedruckt zu Franckfurt am Mayn / bey Caspar
Abell / In verlegung Wilhelm Finers.

ANNO M, DC, XXVII.

Compiled by Francis FRANCK	Ein kurtzer Tractat
Place	Frankfurt
Year / Jaar	1628
Language / Taal	Duits
Printed by / Drukker	<u>Bey Caspar Rötell, in Verlegung Wilhelm Fitzers</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	Johann Ernst Burggrav, Johann Heinrich Loßkandt
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Duits
Title / Titel	Ein kurtzer Tractat von der Natur Der Elementen, und wie sie den Wind, Regen, Blitz unnd Donner verursachen, [et]c.
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	-
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	-
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	315685185 + 17681058 + 257347023
Extra refer.	Bewond zich ook in de bibliotheek van Christiaan Huygens.

CORNELII

DREBBEL ALC-
MARIENSIS

M. G. F.
1743.

~~Com.~~ Tractatus

DE NATURA ELEMENTORVM, QVARRATIONE
ventos, pluuias, fulgura & tonitrua
parturiant, &c.

IN LINGVAM LATINAM
translatus & in lucem

Hilbertus ^{emissus} *à* *Leopoldo* *ensi-*

IOHANNES ERNESTVS
Burggrauius Doctore Medico ad
acidulas in LangenSchwatz

ma. 17. 18 ^{bach.} *Alexandri*
1633.
1633.

FRANCOFVRTI,

Typis Caspari Rötelij, Impensis Wil-
helmi Fitzeri

ANNO M. DC. XXVIII.

Compiled by Francis FRANCK	Tractatus de natura
Place	Frankfurt
Year / Jaar	1628
Language / Taal	Latijn
Printed by / Drukker	<u>typ. C. Rotelij, Impensis Wilhelmi Fitzeri</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	Burggrav, Johann Ernst
Editor / Uitgever	36 p
Language / Taal	Latijn
Title / Titel	Cornelii Drebbel Alcmariensis Tractatus de natura elementorum quaratione ventos, pluvias, fulgura et tonitrua parturiant ... : in linguam latinam translatus et in lucem emissus / a Iohanne Ernesto Burggrauio
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	<u>NAPAV Biblioteca provinciale Scipione e Giulio Capone - Avellino - AV</u>
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	<u>1033.d.16.(6.) Request British Libr</u>
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	<u>82244122 + 248010985 + 222304492 + 53721874 + 80257322 + 35156703</u>
Extra refer.	

EEN KORT TRACTAET
VAN DE
NATVERE DER ELEMEN-
TEN, ENDE HOE SY VER-
OORSAECKEN, DEN WINT,
REGEN, BLIXEM, DONDER,
endewaeromme dienstich zijn.
Gedaen door CORNELIS DREBBEL

TOT ROTTERDAM,
By Jan van Waesberge Anno 1632.

Compiled by Francis FRANCK	Een kort tractaet
Place	Rotterdam
Year / Jaar	1632
Language / Taal	Nederlands
Printed by / Drukker	<u>Jan van Waesberge aen de Merct .</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	<u>Openbaringhe der verborgner Handtgrepen Frat. Basilij Valentini, gherechtet op dat Vniversael. Item, Conclusiones ofte Sluytredenen aller sijner Schriften ende Tractaten van Swavel Vitriol ende Magneet ... Wt het Hoochduytsche overgeset in 't Nederlandtsc</u>
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Nederlands
Title / Titel	Een kort tractaet van de natuere der elementen, ende hoe sy veroorsaecken den wint, regen, blixem, donder, ende waeromme dienstich zijn. Gedaen door Cornelis Drebbel
Netherlands	<u>Waarschijnlijk 2 verschillende uitgaven!: Algemene Catalogus KB 65143700 en 69062267</u>
Nederland	<u>Utrecht, UB: O oct. 24:4</u>
Italy / Italie	<u>Amsterdam, UB: 647 F 43</u>
Google	<u>Amsterdam, Bibliotheca Philosophica Hermetica: 10483</u>
Openlibrary	<u>Alch. 305 b en Bibl.Sud. 726</u>
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	<u>Londen, British Library: 1606/352</u>
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	<u>65143700 + 165925824 + 69062267</u>
Extra refer.	Bovendien bijgevoegd: 1. Brief d.d. December 1607 van Gherrit Pietersz. Schagen aan Ariaen Thonisz (=Adriaen Anthonisz). 2. Dedicatie van Cornelis Drebbel aan Jacobus I van Engeland. 3. Lof-lieddicht op de natuurkund. Door Cornelis Drebbel

p.57 t.m. 111

Identiek met 5 qua inhoud, indeling en afbeeldingen . Minieme spellingsverschillen.

DIVERS TRAITÉZ
DE LA
PHILOSOPHIE
NATURELLE.

Ex Lib: no William Hulkes.
SCAVOIR,
5 1836

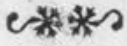
LA TURBE DES
PHILOSOPHES,
OU
LE CODE DE VERITE' EN L'ART.

LA PAROLE DELAISSE'E
DE BERNARD TREVISAN.

LES DEUX TRAITÉZ
DE CORNEILLE DREBEL
FLAMAN.

AVEC LE TRES-ANCIEN DUEL
DES CHEVALIERS.

*Nouvellement traduits en François, par un
Docteur en Medecine.*

A PARIS,

Chez JEAN D'HOURY à l'Image S. Jean au
bout du Pont-neuf, sur le Quay des Augustins

M. D C. LXXII.

1672

Compiled by Francis FRANCK	Divers traitez
Place	Paris
Year / Jaar	1672
Language / Taal	Frans
Printed by / Drukker	<u>Jean d'Houry à l'Image S. Jean, au bout du Pont-neuf, sur le Quay des Augustins</u>
Auteur	Corneille Drebel Flaman
Co-author / Co-auteur	Bernard le Trévisan - 1406-1490, Grataroli , Guglielmo - 1516-1568 + 3. Deux traitez philosophiques de Corneille Drebel, p. 175 : 1. De la Nature des Elemens, p. 191. 2. De la Quinte Essence, p. 245
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Frans
Title / Titel	Divers traitez de la philosophie naturelle : sçavoir, la turbe des philosophes, ou le code de verité en l'art. La parole delaissée de Bernard Trevisan. Les deux traitez de Corneille Drebel flaman [I. De la nature des elemens. II. De la quintessence] Avec le tres-ancien duel des chevaliers - Nouvellement traduits en francois, par un docteur en medicine
Netherlands	-
Nederland	-
Italy / Italie	<u>TSABC Biblioteca civica Attilio Hortis - Trieste - TS -</u>
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	<u>Catalogue</u>
Worldcat	<u>27088206 + 3723914</u>
Extra refer.	cfr p.2: eine französische Übersetzung zu Paris, 1673, 12 (het jaar is hoogstwaarsch 1672)

hdelboy.club.fr/bibliot_phil_chim.html:

1. La Turbe des Philosophes, p. 1.

2. La Parole Délaissée, Traité de Bernard Comte de la Marche Trevisane, p. 97.

Grondige oploffinge
van de
Natuur en Eygenfchappen der
E L E M E N T E N .

En hoe fy veroorfaken *Donder, Bli-
xem, Hitte, Koude, Wind, Regen,
Hagel, Sneeuw &c.* En waar
toe fy dienftig zijn.

Als mede
Een klare befchrijving van de
Q U I N T A E S S E N T I A .
Noyt voor defen gedrukt.

Noch een
D E D I C A T I E V A N ' T
P R I M U M M O B I L E .

Alles gedaan door den grooten Hol-
landschen Philofooph *Cornelis
Drebbel van Alkmaar.*

' t A M S T E R D A M .

Gedrukt voor de Lief-hebbers, Anno *Christi*
1688. En zijn te bekomen by *Jacob CLAUS*
Boekverkoper in de *Princcaftaat*.

Compiled by Francis FRANCK	Grondige oplossing + Quinta Essent.
Place	Amsterdam
Year / Jaar	1688
Language / Taal	Nederlands
Printed by / Drukker	<u>gedrukt voor de liefhebbers. En zijn te bekomen bij Jacob Claus boekverkoper in de Prince-straat .</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Nederlands
Title / Titel	Grondige oplossing van de natuur en eyenschappen der elementen. : En hoe sy veroorsaken donder, blixem, hitte, koude ... Als mede een klare beschrijving van de Quinta Essentia, noyt voor desen gedrukt ; noch een Dedicatie van 't Primum Mobile / Alles gedaan door ... Cornelis Drebbel van Alkmaar
Netherlands	
Nederland	<u>Leiden, University Library, Bibliotheca Thysiana: 2023 F 7</u>
Italy / Italië	<u>Amsterdam, UB: 474 G 31</u>
Google	<u>Haarlem, Stadsbibliotheek: 89 E 28</u>
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	<u>253397704 + 65958383</u>
Extra refer.	

p. 3 Cornelis Drebbel van de Elementen – Voor-reden

Wanneer gy Beminde, dit Tractaat zult sien, so geloof dat ik dat om u, ende niet om mijne eere geschreven hebbe, want my wel bekend is, de ydelheid van alle roem: zyn wy niet van eenen God geschapen, onnoosel ende ootmoedig? ...

p. 11 Het Eerste Capittel ...

p. 28 Afbeelding!

p. 55 ... Tot Lof en versekeringhe van onsen Salichmaker, AMEN

p. 56 -82 Quinta Essentia

p. 83 Lustgierigen Leser, indien gy begeerich zijt om te weten wie en hoedanig desen voors. ...

p. 84 Gherrit Pietersz. Schagen, wenscht den Eerweerdigen, Wel-geleerden, Sterkten-bouwmeester

p. 91 Dedicatie of toeschryvinge, van den diepsinningen, en in 't licht der Natuuren seer ervaren ...

p. 108 onder de bescherminge van de mogende handt Godts, Amen

CORNELII DREBBELI

von Alkmar,
des sehr berühmten PHILOSOPHI
und fürtrefflichen ADEPTI,
Gründliche

Auflösung/

von der
Natur und Eigenschafft
der Elementen/

und was die Ursache daß Donner und
Blitz/ Hiz und Kälte/ Winde/ Regen/ Hagel
und Schnee/ sich in der obern und untern
Region erzeugen/ und worzu selbige
Anlaß geben?

Mit einem Anhang und klaren
Beweiß/

die von so vielen gesuchte Quint-Essenz
aus allen dreyen Reichen zu haben/
auch herrlichen

Dedication vom Primo Mobili,

sambr
andern raren Physicalischen Fragen/

von
einem Liebhaber der Hermetischen Kunst
herausgegeben.

~~~~~
francfurt am Mayn/
verlegt Margaretha Gertraud Zfingin/
im Jahr Christi 1715.

Compiled by Francis FRANCK	waarschijnlijk het Tractaet, de Quintessentia en méér
Place	Frankfurt
Year / Jaar	1715
Language / Taal	Duits
Printed by / Drukker	verlegts Margaretha Gertraud Isingin
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Duits
Title / Titel	Gründliche Auflösung von der Natur und Eigenschafft der Elementen...mit einem Anhang und klaren Beweiss, die von so vielen gesuchte Quint-Essenz aus allen dreyen Reichen zu haben, auch herlichen Dedication vom Primo Mobili, sambt andern : raren physicalischen Fragen, von einem Liebhaber der hermetischen Kunst herausg.
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	
Google	
Openlibrary	München Alch. 124
Germany / Duitsland	www.bookmaps.de/
US / Washington	
UK	
Sweden	Startsida > Söka > KB:s kataloger > Regina
Denmark	
France	
Worldcat	253112419 + 224475362 + 18200955 + 311545159 + 186669463 + 166008641 + 64829837
Extra refer.	

CORNELII DREBELII

Von Alckmar in Nord, Holland

TRACTAT

Oder

ABHANDLUNG

Von

Natur und Eigenschaft der ELEMENTEN/

Ingleichen

Des Donners, Blitzes, Hitze, Kälte, Win-
des / Regens / Hagels und Schnees / 2c. so sich in
der obern und untern Region erzeugen und
wozu sie Anlaß geben.

Deme vorgefüget

Einige Merckwürdigkeiten/
So man hin und her von diesem weisen Mann
angetroffen/

Nebst einem Anhang

Von der

QVINT - ESSENZ

Oder 5ten Wesen in allen drey Reichen der Natur.
Und

Einer Zueignungs - Schrift/

von dem Primo mobil; oder erstbeweglichen Dinge;

Wie auch

F. W. Ritter.

Herrn EDMUND HALLEI
Erzählungen von denen Winden,

Zusammen gesamlet und herausgegeben von

POLYCARPO CHRYSOSTOMO.

LEIPZIG/verlegt Joh. Sigmund Strauß/

Buchhändler in Hoff / 1723.

Compiled by Francis FRANCK	Tractat, Quint-Essenz, Zueignung	
Place	Leipzig	
Year / Jaar	1723	
Language / Taal	Duits	
Printed by / Drukker	Johan Sigmund Strauss, Buchhandler in Hoff.	
Auteur	Cornelis Drebbel	
Co-author / Co-auteur	Edmund Hallej	
Editor / Uitgever	Georg Christoph Brendel (Polycarpo Chrysostomo)	
Language / Taal	Duits	
Title / Titel	Cornelii Drebellii von Alckmar in Nord-Holland Tractat oder Abhandlung von Natur und Eigenschafft der Elementen, ingleichen des Donners, Blitzes, Hitze, Kalte, Windes, Regent, Hagels und Schnees, &c., so sich in der obern und untern Region erzeigen und wozu sie Anlafs geben. Deme vorgefuet einige Merckwürdigkeiten, so man bin und her von diesem weisen Mann angetroffen, nebst einem Anhang von der Quint-Essenz oder 5ten Wesen in alien drey Reichen der Natur. Und einer Zueignungs-Schrift, von dem Primo mobili oder erstbeweglichen Dinge. Wie auch Herrn Edmund Hallej Erzehlungen von denen Winden, zusammen gesamlet und herausgegeben von Polycarpo Chrysostomo. [i. e. Georg Christoph Brendel]	
Netherlands	Algemene Catalogus KB 65154400	
Nederland		
Italy / Italie		
Google	books.google.com/	-
Openlibrary	openlibrary.org/ Tractat%2C-oder-Abhandlung-von-Natur-und-Eigenschafft-der-Elementen	-
Germany / Duitsland	www.bookmaps.de/	München Phys.sp. 186 b
US / Washington		
UK	1651/287. Request British Libr	8630.bbb.12. (2.) Request
Sweden		
Denmark	KB	
France		
Worldcat	18200934 + 181689246 + 81306779 + 224475383 + 166008644 + 253113441 + 65154400	
Extra refer.	cfr p.2: eine deutsche Übersetzung von Polykarp Chrysostomus zu Hof, 1723, 8.;	

Begint met 18 paginas "Vorrede an den Leser"

met daarin teksten van Happelius (Relat. Curios.)(o.a. brief uit de gevangenis in Praag) en Pellerus (Gottofredi Hegenentii itinerario Frisio-Hollandico) (brief aan Isebrand von Rietwick)

Vervolgens het Tractat:

"Wann dieser Tractat dir solte zu Handen kommen / so sey versichert / dass er nicht um meiner sondern deiner wegen und dir zu Ehren sey geschriebe worden / indem mir nicht unbekandt ist / was vor eine eitele und vergängliche Sache es um die Herrlichkeit der sterblichen Menschen sey."

Een andere vertaling dan die van °23.

11 Hoofdstukken, gevolgd

—

door 2 paginas tekst van (nu nog) onbekende oorsprong:

p.28 "Der Elementen sind viere / Feuer / Lufft / Wasser / Erde. Des Geist des Feuchten und Kalten muss in einen Leib ..."

tot p.30 "... Das Feuer aber scheidet die Elementen vn einander / und sondert eines von dem andern ab.

Kurzer Schüssel

"Die Erde verwandle in Wasser "

tot p.31 "...ja gar Rubin-roth / beständig als ein Felz oder Diamant. Amen!

Ende des Spiegels und Schlüssels der Kunst."

---

p. 32 Cornelii Drebel's Abhandlung von dem fünfften Wesen oder Quint-Essenz
Von deren Kräften und Nutzen und wie solchen aus denen Berg-Arten Metallen / Kräutern und Thieren auszuziehen sey?

Das 1. Haupt-Stück

Das fünffte wesen wird beschrieben, und bestens angepriesen. Ingleichen werden die Quint-Essentien gegen einander gehalten. ...

p.33 ... und mit dem Weingeist ausgezogen wird / so ist sie überaus vollkommen / und über die massen durchdringend. Wann aber die andere Quint-Essentien von ihren ...

8 Hoofdstukken tot aan p. 48

---

p.49 – p.58 Brief an den Hochweisesten Monarchen JACOB

Vervolgens p.59 tot p.63: Von der natürlichen geheimnütz der Philosophen en
p.64 tot p.106 Edmund Hallei.

Grondige oploffinge
van de
Natuur en Eygenfchappen der
ELEMENTEN,

En hoe fy veroorfaaken *Donder, Blixem, Hitte, Koude, Wind, Regen, Hagel, Sneeuw &c.* En waar toe fy dienftig zyn.

Als mede

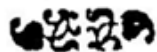
Een klare befchryving van de
QUINTA ESSENTIA,
Noyt voor defen gedrukt.

Noch een

DEDICATIE VAN 'T
PRIMUM MOBILE.

Alles gedaan door den grooten Hol-
landfchen Philofooph *Cornelis
Drebbel van Alkmaar.*

Vermeedert met het Leven van den zelve:
als mede een Brief van NACHA REE.

Te AMSTELDA M.

By SAMUEL LAMSVELD,
Boekverkooper. 1732.

KONINKRIJK
NEDERLANDSCHE
INSTITUTIE.

22b

Compiled by Francis FRANCK	Grondige oplossing + Quinta Essent.
Place	Amsterdam
Year / Jaar	1732
Language / Taal	Nederlands
Printed by / Drukker	<u>Volgens Van Capelle in 1821 is de uitgever Samuel Lamsveld (deze drukker, zelfs stadsdrukker, is op 5 augustus 1762 overleden.)</u>
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Nederlands
Title / Titel	Grondige oplossing van de Natuur en Eyenschappen der Elementen : en hoe sy veroorsaken Donder, Blixem, Hitte, Koude, Wind, Regen, Hagel, Sneeuw &c., en waar toe sij dienstig zijn ; als mede een klare beschrijving van de Quinta Essentia, noyt voor desen gedrukt ; noch een Dedicatie van 't Primum Mobile
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	84844912 + 67626167
Extra refer.	

Joseph Ferdinands Kleeblatts

Neue Herausgab

einiger

rar gewordener Chymischen

sehr nutzbaren

Tractätlein,

als nehmlichen

1. Sentivogii,

Vom philosophischen Salz.

2. Cornelii Drebbels,

Von denen Elementen.

3. Anonymi,

Vom philosophischen Wasser.

Nebst

einem rechtlichen Gutachten

von Gewisheit

der Metallen - Verwandlung.

Frankfurt und Leipzig,

Zu finden bey Tobias Göbhardt, 1768.

Compiled by Francis FRANCK	von den Elementen
Place	Franckfurt ; Leipzig
Year / Jaar	1768
Language / Taal	Duits
Printed by / Drukker	zu finden bey Tobias Göbhardt
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	Joseph Ferdinand Kleeblatt; Johann Harprecht
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Duits
Title / Titel	Joseph Ferdinands Kleeblatts neue Herausgab einiger rar gewordener chymischen sehr nutzbaren Tractätlein, als nehmlichen 1. Sentivogii, Vom philosophischen Saltz. 2. Cornelii Drebbels, Von denen Elementen. 3. Anonymi, Vom philosophischen Wasser. Nebst einem rechtlichen Gutachten von Gewissheit der Metallen-Verwandlung.
Netherlands	
Nederland	
Italy / Italie	
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	24347436 + 3586432 + 312461069
Extra refer.	

p. 77 Cornelii Drebbels kurzer Tractat von der Natur der Elementen und wie sie den Wind, Regen, Blitz und Donner verursachen, und wozu sie nützen

Aus dem Niederländischen, allen der Natur Liebhabern zu Nutz, in das Hochdeutsche getreulich übersetzt von Anonymo, Amatore Hermeticae Philosophiae.

p.78 Vorrede Von denen Elementen

Günstiger Leser! wann dir dieser gegenwärtige Tractat zu handen kommt, magst du frey glauben, dass ich solchenu deinem Nutzen, und nicht zu meiner Ehr geschrieben, dann mir wohl bewust der eitle Ruhm dieser Welt. Wir sind unschuldig und demüthig von Gott dem Allmächtigen geschaffen ...

p. 79 ...oder einen Pharisäer vorstellen? Sollen wir unsern Stuhl erhöhen, und in weiss und schwarzen Klei ...

p.110 Hiermit nimm vorlieb und ersuche die Natur, so wirst du selbst hiervon zeugen, und lernen verstehen, was hernach folgen wird, nehmlichen das gröste Wunder, das wir in der Natur, und in denen Elementen sehen, zu lob unsers Seligmachers Jesu Christi. Amen

(vertaling van '5 !?)

KORT BEGRIP
D E R
HOOFDSTOFFELYKE
NATUURKUNDE.

O F
INLEIDING TOT DE KENNIS DER EIGEN-
SCHAPPEN VAN DE VIER ELEMENTEN,
ALS: DE AARDE, DE LUGT,
’T WATER EN VUUR;

VERVATTENDE

Den oorsprong van Donder, Blixem, Hitte,
Koude, Wind, Regen, Sneeuw, &c.
hunne uitwerkingen en nuttigheden.

D O O R
CORNELIS DREBBEL.

*In zyn leven A. L. M. Philos. Math. & Phys. Doct.
te Alkmaar, en Uitvinder der Zamengestelde*

M I C R O S C O O P E N.

Vermeerderd met des Auteurs leven en een
ophelderende KUNSTPLAAT.

T E A M S T E R D A M , B Y
P. G. G E Y S B E E K , E N
L. G R O E N E W O U D.

Compiled by Francis FRANCK	Kort begrip...van de elementen, quinta essentia en primum mobile
Place	Amsterdam
Year / Jaar	1785
Language / Taal	Nederlands
Printed by / Drukker	by P.G. Geysbeek, en L. Groenewoud.
Auteur	Cornelis Drebbel
Co-author / Co-auteur	
Editor / Uitgever	
Language / Taal	Nederlands
Title / Titel	Kort begrip der hoofdstoffelyke natuurkunde, of Inleiding tot de kennis der eigenschappen van de vier elementen, als: de aarde, de lugt, 't water en vuur : vervattende den oorsprong van donder, blixem, hitte, koude, wind, regen, sneeuw, &c. hunne uitwerkingen en nuttigheden. / Door Cornelis Drebbel ... ; vermeerderd met des auteurs leven en een ophelderende kunstplaat
Netherlands	<u>Leiden, University Library, Bibliotheca Thysiana 2007 E 14 / BOERH f nchv 21</u>
Nederland	<u>Algemene Catalogus KB 65719510</u>
Italy / Italie	Amsterdam, UB: OK 62-1785 (lacks part of engraved title-page)
Google	
Openlibrary	
Germany / Duitsland	
US / Washington	
UK	
Sweden	
Denmark	
France	
Worldcat	
Extra refer.	

bevat dezelfde afbeelding als °22b